

Постанова

вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

від 27 лютого 2018 р.

«Про підсумки науково-дослідної роботи університету та перспективи подальшого розвитку»

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинської Г.І., вчена рада університету відзначає, що наукова робота в університеті здійснювалась за рівневою пріоритетною тематикою, а також виконувався тематичний план НДР, що мають цільове держбюджетне фінансування МОН України за 7 проектами (обсяг фінансування склав 1 184 600 грн.), 2 проекти виконувалися за госпдоговірною (200 тис. грн), а 6 – грантовою тематикою (ТЕМПУС, Еразмус Мундус, Еразмус + та DAAD – 687 тис. грн.). Окрім цього, науковці університету отримали кошти від роботи у спеціалізованих вчених радах університету – 101 545 грн., функціонування платної аспірантури – 276 442 грн., складання кандидатських іспитів – 14 607 грн., роботи програми «Антиплагіат» – 15 820 грн.

За результатами наукових досліджень у 2017 році опубліковано 1603 одиниці наукової продукції загальним обсягом 2912,77 д.а. (у 2016 р. відповідно – 1540 обсягом – 3418,42), у тому числі: 30 монографій (у 2016 р. – 28), 267 підручників і посібників (у 2016 р. – 288); 279 статей у фахових виданнях (у 2016 р. – 283), 186 публікацій за кордоном (у 2016 р. – 223). У міжнародних наукометричних базах даних Scopus – 24 публікації, Web of Science, Google Scholar, Index Copernicus та інші опубліковано 169 статей. Кількість цитувань у виданнях, що входять до згаданих наукометричних баз даних, – 385, з них за останній рік – 70. У рейтингу ВНЗ України за показниками наукометричної бази даних Scopus університет посідає 44 позицію, покращивши індекс Гірша із 11 до 12. У системі Webometrics ТНПУ перемістився із 71 на 80 позицію.

Упродовж 2017 року студенти опублікували 808 робіт (у 2016 р. – 576), з них у фахових виданнях – 49. У 328 проблемних групах над вирішенням означених наукових проблем працювали 2767 студентів (77,00 % стаціонару). На Всеукраїнських олімпіадах студенти вибороли 9 призових та декілька заохочувальних місць (у 2016 р. – 11), а також 10 студентів стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України.

У звітному році випускниками аспірантури та докторантури, а також викладачами університету захищено 5 докторських і 26 кандидатських дисертацій (у 2016 р. – 4 і 32 відповідно). У спеціалізованих вчених радах, які функціонують в університеті, захищено 26 кандидатських та 2 докторські дисертації.

У 2017 р. на базі університету було проведено 36 науково-комунікативних форуми. З них зі статусом міжнародного – 12, всеукраїнського – 15, регіонального – 9.

У звітному році науковці університету в результаті виконання наукової та науково-технічної діяльності оформили й отримали 5 патентів України на корисні моделі, а також два Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

У 2017 році в університеті продовжено укладення договірних стосунків із зарубіжними закладами вищої освіти. В даний час діє 37 угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. У 2017 році підписано Рамкову угоду про співпрацю з Віденською педагогічною вищою школою (Австрія). Продовжено дію Договору про співпрацю з локальним комітетом «АЙСЕК», проведено спільні заходи. В 2017 р. було налагоджено співпрацю з Лабораторією токсикології оточуючого середовища Познанського медичного університету.

Упродовж року в ТНПУ провадилася політика підтримки інтернаціоналізації вищої освіти, яка належить до пріоритетних напрямків освітньо-наукового процесу в Україні. В рамках програм академічної мобільності студенти ТНПУ протягом семестру навчалися у Вищій педагогічній школі м. Карині (Австрія); студентка четвертого курсу факультету іноземних мов та магістрантка фізико-математичного факультету протягом семестру навчалися в університеті ім. А. Я. Кузи м. Ясси (Румунія) за програмою Еразмус+; студенти постійно брали участь у Літніх та Зимових школах, організованих Вищою Лінгвістичною школою м. Ченстохова (Польща) в рамках Програми подвійного диплому; більше 60 студентів навчалися у цьому навчальному закладі, деякі з них захистили магістерські наукові роботи за спеціальністю «Історія» та отримали дипломи магістрів у рамках Програми білатеральних дипломів Академії ім. Яна Длugoша в м. Ченстохова.

У 2017 р. викладачі університету стажувалися у вищих закладах освіти Словаччини, Польщі та Німеччини.

За кошти іноземних інвесторів у рамках проекту TEMPUS ELITE (02.12.2013 - 31.08.2017 рр.) у співпраці із європейськими та українськими партнерами було обладнано Центр «Освіта для лідерства, інтелектуального та творчого розвитку». Завершилась реалізація TEMPUS проекту «Крос-медіа та якісна журналістика» за участю партнерів з Німеччини, Австрії, Румунії, Молдови й України. Працівниками Наукової бібліотеки спільно із представником Академії Яна Длugoша в Ченстохові (Польща) Криштофа Чайковського за підтримки Міністерства культури Польщі, Посольства Республіки Польща в Україні реалізується проект вивчення давніх польських книг у фондах бібліотеки. Вдало відбувся проект фотовиставки спільно із бельгійським посольством.

Стабільна робота бібліотечної програми УФД/Бібліотеки дає можливість напрацьовувати інформаційну базу бібліотеки та удосконалювати роботу з читачами. У 2017 році в бібліотеку передано 90 наукових і навчально-методичних праць викладачів (140 примірників). Постійно оновлюється повнотекстова електронна БД, яка нараховує більше 4105 назв електронних підручників, посібників, наукових і художніх видань; електронна база дисертацій становить 473 файли. Розпочато роботу над темою «Фонд рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка як частина історико-культурної спадщини України». У 2017 р. сайт відвідало понад 9 тис. користувачів (93% з них – з території України), окрім того, понад 24 тис. користувачів працювали з інституційним репозитарієм DSpace TNPU.

У 2017 р. за угодою між МОН, НАН України та Thomson Reuters для нашого університету відкрито доступ на безоплатній основі до інформаційних ресурсів бази Web of Science, однак згідно щомісячних звітів МОН кількість переглядів джерел бази WoS працівниками університету є недостатньо високою.

У науковій роботі ТНПУ присутні проблеми та недоліки, зокрема: 1) зниження кількості здобувачів ступеня доктора філософії; 2) підтримання відносно стабільної публікаційної активності протягом 2015-2017 рр. за рахунок збільшення частки тез конференцій на тлі зменшення кількості статей у фахових виданнях; 3) неповною мірою реалізовано потенціал університету щодо отримання охоронних документів (патент, свідоцтво на авторське право); 4) низькі показники та недостатня організованість, формалізованість студентської наукової роботи, що детермінувало незначну кількість призових місць на всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт; 5) низький показник індивідуальної роботи з обдарованою студентською молоддю; 6) низькі показники співпраці з підрозділами НАН України та галузевими академіями наук, з місцевими органами влади, фундаментальних та прикладних досліджень, що мають національний та світовий рівень впровадження; 7) інформаційна закритість, відсутність системної та систематичної інформації про науково-дослідну діяльність. Із врахуванням сучасних вимог, необхідно: 1) підтримувати формування наукових шкіл університету; 2) проведення науково-практичних інформативних заходів з питань організації системи наукової роботи та обліку отриманих результатів; 3) розміщувати презентації досягнень науково-педагогічних працівників та підрозділів, а також поширювати інформацію про наукові досягнення співробітників університету у мережі Інтернет, в тому числі на сайті університету, соціальних і професійних мережах, що буде сприяти просуванню профіля університету у системі Webometrics; 4) збільшити кількість публікацій у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та інших закордонних видань; 5) науково-педагогічним працівникам більш активно залучатися до участі у міжнародних грантах та співпраці з міжнародними науковими організаціями й інституціями; 6) реєструвати видання Університету в наукометричній базі даних Web of Science; 7) підвищувати цитування публікацій співробітників Університету засобами нетворкінгу, зокрема шляхом створення профілів та розміщення публікацій в Research Gate та ResearcherID, тощо; 8) розширити доступ до міжнародних реферативних баз даних (насамперед Scopus) з метою забезпечення міжнародної колаборації вчених університету; 9) поглиблення міжнародної співпраці – використання виданих платформи зарубіжних вишів-партнерів для публікації результатів наукових досліджень, здійснених співробітниками Університету.

З огляду на зазначене, вчена рада постановляє:

Науково-дослідну роботу в університеті вважати задовільною.

1. Ректорату:

1.1. Під час укладання нових контрактних умов обов'язково враховувати показники наукової діяльності науково-педагогічних працівників університету. *Постійно*

1.2. Вивчити питання створення у структурі університету проектно-інформаційного відділу з метою координації та консультації зовнішньої наукової активності працівників університету. *До 1 вересня 2018 р.*

2. Науково-дослідній частині:

2.1. Розмістити звітну інформацію щодо підсумків наукової та науково-дослідної діяльності як університету в цілому, так і кожного структурного наукового підрозділу на сайті університету. *До 12 березня 2018 р.*

2.2. Періодично проводити збір та вивчення інформації щодо світових та національних рейтингів ВНЗ. Координувати дослідження наукових осередків та викладачів університету із аналогічними центрами та структурами НАН України, галузевих академій та інших університетів з метою реалізації взаємовигідної співпраці. *Упродовж 2018 р.*

2.3. Підвищити ефективність студентської наукової роботи шляхом активізації співпраці в цьому напрямку із Науковим товариством студентів, магістрантів та аспірантів, Студентським Урядом університету, відповідними факультетськими підрозділами. *Упродовж 2018 р.*

2.4. Організувати системну підготовку та подання документів (заявок) у відповідні державні органи з метою набуття університетом майнових прав на об'єкти авторського права та суміжних прав, а також об'єктів промислової власності. Провести аналіз потенційних до комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, зокрема об'єктів авторського й суміжних прав, результатів науково-технічної та науково-дослідної діяльності. *Упродовж 2018 р.*

2.5. Вивчити та впровадити досвід Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського щодо можливості комерціалізації консультативних послуг для пошукувачів, здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук. *Упродовж 2018 р.*

3. Відділу міжнародних зв'язків:

3.1. Реєструвати ТНПУ у національному пункті Горизонт 2020 для подачі грантових пропозицій, систематизувати грантову політику університету за рахунок участі в міжнародних освітніх проектах, програмах Tempus, Erasmus, Fulbright, Humboldt, DAAD та ін. *Упродовж 2018 р.*

3.2. Вести постійний пошук нових міжнародних партнерів та грантодавців для університету спільно з усіма підрозділами та науково-педагогічними працівниками університету. Щомісячно повідомляти науково-педагогічний та педагогічний персонал університету щодо актуальних конкурсних програм. *Постійно*

4. Науковій бібліотеці:

4.1. Проводити моніторинг періодичних видань, що входять до світових наукометричних баз даних, та укладати списки наукових журналів, де є можливість публікування наукових статей представниками профільних спеціальностей університету. *Упродовж 2018 р.*

4.2. Вести пошук нових шляхів щодо наповнюваності віртуальної бібліотеки новими електронними ресурсами. Спільно з викладачами кафедр з метою оцінки реального стану забезпечення навчальною літературою й якісного комплектування бібліотечного фонду розпочати роботу зі створення бази даних "Книгозабезпечення навчального процесу з певної спеціальності". *Упродовж 2018 р.*

4.3. Систематично облікувати наукову продукцію працівників університету, з метою укладення фонду бібліографічно-довідкової літератури та розміщувати її електронні версії в репозитарії університету. *Постійно*

5. Відділу комп'ютеризації університету:

5.1. З метою кращого представлення університету в системі Webometrics розробити план заходів щодо удосконалення сайту університету, врахувавши його інформаційну активність, прив'язку сайтів факультетів, кафедр, лабораторій, особистостей до домену університету.

5.2. Вивчити можливість оприлюднення курсів на платформі Moodle для загального доступу, що дасть можливість підвищити позицію у Webometrics *II семестр 2017/2018 н.р.*

6. Деканам факультетів:

6.1. На засіданнях вчених рад факультетів розглянути питання про наукову роботу та запланувати заходи щодо підвищення її результативності та ліквідації проблем і недоліків. *Березень, 2018 р.*

6.2. Забезпечити перевірку магістерських робіт програмою «Антиплагіат», передачу електронних версій магістерських та дипломних робіт у репозитарій Наукової бібліотеки університету. *Червень та грудень, 2018 р.*

7. Завідувачам кафедр:

7.1. Проаналізувати підсумки наукової діяльності за 2017 рік, розробити систему додаткових заходів щодо усунення існуючих недоліків у силу наукової спрямованості, внести необхідні корективи до плану науково-дослідної роботи кафедр на 2018 рік. *Березень, 2018 р.*

7.2. Активізувати наукову діяльність працівників кафедр, наукових осередків, поглибити їх співпрацю з академічними установами, науково-дослідними підрозділами, провідними ВНЗ, органами місцевої влади, зарубіжними партнерами. *Постійно*

7.3. Підготувати обґрунтування, облікові та реєстраційні картки нових науково-дослідних робіт з комплексних тем кафедр для реєстрації в УкрІНТЕІ. *До 10 березня 2018 р.*

7.4. Дотримуватися практики документального посвідчення упровадження наукових та науково-методичних розробок викладачів кафедри. *Постійно*

7.5. Зобов'язати науково-педагогічних працівників передавати у фонд наукової бібліотеки наукові видання в кількості 2-х примірників, навчально-методичні видання – в кількості 10 примірників, які були рекомендовані до друку вченою радою ТНПУ. Спільно із працівниками бібліотеки систематично облікувати наукову продукцію працівників університету, з метою укладення фонду бібліографічно-довідкової літератури та розміщувати її електронні версії в репозитарії університету. Підготувати й передати до бібліотеки університету списки праць викладачів за 2017 рік за встановленим зразком: \\10.1.2.5\pub\Бібліотека\Праці викладачів 2016 *До 1 квітня 2018 р.*

7.6. Завідувачам випускових кафедр налагодити роботу щодо публікації результатів наукової діяльності працівників у періодичних виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних, спрямувати зусилля на організацію науково-дослідних та творчих лабораторій, у межах яких практична наукова і мистецька діяльність викладачів отримує науково-дослідну базу, а в перспективі претендуватиме на конкурсне визнання із відповідним фінансуванням. *Упродовж 2018 р.*

7.7. Вивчити питання відкриття нових освітньо-наукових програм навчання в аспірантурі та докторантурі. *До квітня 2018 р.*

7.8. Організувати реєстрацію науково-педагогічних працівників університету в базах ResearcherID, ResearchGate. *До червня 2018 р.*

8. Редакторам фахових видань університету дотримуватися основних вимог, що ставляться до наукових періодичних видань відповідно до умов Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, які претендують на включення до міжнародних наукометричних баз даних, та вжити відповідних заходів щодо отримання науковими періодичними виданнями міжнародного стандартного серійного номера періодичного видання – ISSN та подальшої реєстрації періодичних видань у глобальному науковому просторі в міжнародних реферативних БД. *Упродовж 2018 р.*

**Контроль за виконання постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва
Фальфушинську Г.І.**